

Samen kennis creëren en inzichten delen

Community of Practice: Brede Welvaart “Basis voor gebiedsgericht werken”

NATIONAAL NETWERK BREDE WELVAART

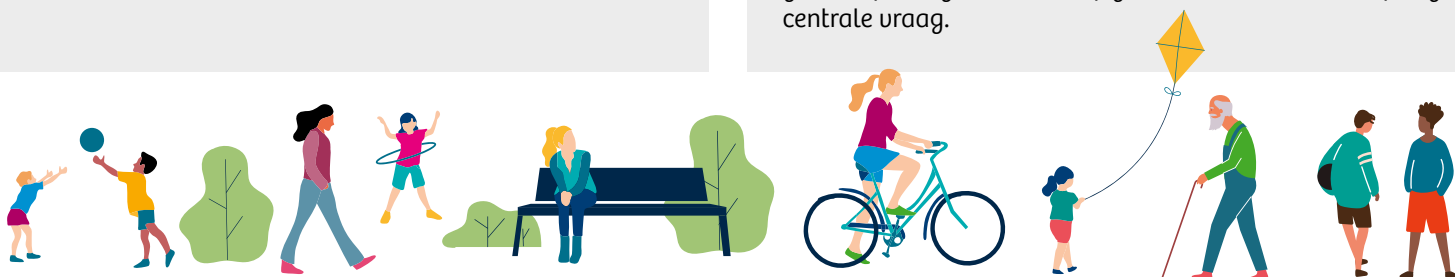
Binnen het Nationaal Netwerk Brede Welvaart bundelen zes regionale planbureaus en vier Rijksdepartementen de krachten om samen te werken aan brede welvaart (BW) in de (de)centrale beleidspraktijk.

In 2023 is het netwerk gestart met het Kennis- en Leerprogramma ‘Brede welvaart in Beleid’. Binnen het leerprogramma gaan de regiobureaus elk aan de slag met een thema. Rondom ieder thema is een Community of Practice (CoP) opgezet waar beleidsmakers en onderzoekers aan de hand van casussen samen leren over het toepassen van brede welvaart.

BASIS VOOR GEBIEDSGERICHT WERKEN

Het thema “Gebiedsgericht Werken” is geïnitieerd door het HZ Kenniscentrum Zeeuwse Samenleving (HZ KCZS) en het Nationaal Netwerk Brede Welvaart. Dit thema focust o.a. op de grote transitieopgaven die in een gebied samenkomen. Hoe krijgt landelijk beleid vorm in de regio? En hoe zorgen we dat dit landelijke beleid aansluit bij wat er mogelijk is in regio's met unieke eigenschappen? De centrale vraag die hierbij gesteld wordt is: *“Welke opgaven spelen in een gebied en hoe leggen we integraal de (ruimtelijke) puzzel van gebiedsopgaven die samenhangend of soms ogenschijnlijk tegenstrijdig zijn?”*

Langs twee lijnen (Specifieke gebiedskenmerken en Bestuur & samenwerking) en vanuit de transitieopgaven die in een gebied spelen gaat de CoP op zoek naar antwoorden op deze centrale vraag.

30.11.2023

OP 30 NOVEMBER 2023 VOND IN DEN HAAG (PBL) DE DERDE COMMUNITY OF PRACTICE PLAATS VOOR HET THEMA 'GEBIEDSGERICHT WERKEN'

Onderin is te zien welke organisaties aan deze CoP deelnemen!

Focus van de bijeenkomst: Brede welvaart en gebiedsgericht werken in Zeeuws-Vlaanderen (ZV): keuzes, draagvlak, samenwerken

Wat hebben we gedaan?

Algemeen:

Tijdens deze bijeenkomst staat de casus Zeeuws-Vlaanderen centraal. Na een presentatie over de uitdagingen, mogelijkheden, en bestaande initiatieven en netwerken in Zeeuws-Vlaanderen, is de community opgedeeld in twee groepen. In een "World Cafe" - opzet is gediscussieerd over drie specifieke thema's. Hieronder worden de belangrijke conclusies benoemd:

Keuzes

"Hoe kan brede welvaart, als conceptueel kader, helpen om in Zeeuws-Vlaanderen scherpe(re) keuzes te maken in ambities en beleid?"

- ▶ Voor sommige voorzieningen (denk aan onderwijs, zorg) zou er een ondergrens moeten zijn. Pas bovenop dit basisniveau (ondergrens) gaat het over keuzes maken en uitruilen.
- ▶ Kijk niet alleen naar de hoeveelheid voorzieningen in de nabijheid, maar vooral naar bereikbaarheid van voorzieningen, zeker in uitgestrekte regio als Zeeuws-Vlaanderen.
- ▶ Fundamentele vraag: richt je een brede welvaartsvisie vooral op mensen die je in de regio hebt (huidige inwoners) of de mensen die je in je regio wilt (potentiële inwoners)?
- ▶ Zoek naar synergiën: sommige maatregelen/projecten/initiatieven kunnen tegelijkertijd bijdragen aan meerdere doelen van (een deelgebied in) de regio: win-win.
- ▶ Om keuzes te maken en implementeren is capaciteit nodig: zowel denk- en doekracht! De praktijk leert dat die ruimte er vaak niet is.
- ▶ Tip: er zijn gemeenten die een 'checklist' hebben, op basis waarvan wordt beoordeeld of nieuwe projecten en initiatieven voldoende bijdragen aan verschillende aspecten van BW die voor de regio belangrijk zijn (voorbeeld: gemeente Hollands Kroon)

Draagvlak

"Hoe creëer je draagvlak in de regio voor een Zeeuws-Vlaamse regiovisie op brede welvaart?"

- ▶ Er is vaak overeenstemming voor de langere termijn ambities ('het grote plaatje'). Maar bij het concreet invullen kom hebben verschillende partijen vaak toch verschillende belangen.
- ▶ Om algemeen draagvlak te creëren: breng in beeld wat er gebeurt als je niets doet aan BW. Dit kan scherpte aanbrengen in (het gevoel van) urgentie en prioriteiten.
- ▶ In ZV is mede door Elke Regio Telt momentum ontstaan: maak hier gebruik van!
- ▶ Draagvlak voor beleid bij inwoners is lastig te realiseren, maar wel belangrijk:
 - Kan door inhoudelijk mee te laten denken
 - Let bij surveys, panels op voor selectiviteit van respons in de doelgroep
 - Schep duidelijkheid en kaders voor het geven van input: verwachtingsmanagement en communicatie naar inwoners (over vervolgstappen) is essentieel!
- ▶ Maak lange termijn visies m.b.t. BW concreet en herkenbaar voor inwoners en stakeholders: geen meerjarig plan, maar: wat betekent BW voor mij/mijn dorp/mijn bedrijf hier en nu?
- ▶ Belangrijke randvoorwaarde voor draagvlak brede welvaart: eenduidige definitie/taal!

Samenwerken

"Hoe kunnen we in Zeeuws-Vlaanderen op verschillende schaalniveaus samenwerken aan brede welvaart?"

- ▶ Voor goede en besluitvaardige samenwerking zijn sleutelfiguren, die op verschillende niveaus een overzicht hebben van wat er speelt, hard nodig.
- ▶ In de samenwerking tussen Rijk en regio kan het, voor besluitvorming, helpen om een 'onafhankelijke' partij/persoon als mediator te hebben (denk aan Bernard Wientjes).
- ▶ Huidige situatie: de mate waarin aan BW wordt gewerkt, is afhankelijk van of een afdeling/organisatie een 'BW-ambassadeur' heeft. Is dit niet het geval, dan wordt er in de praktijk vaak weinig tot niets gedaan op het gebied van BW.
- ▶ Samenwerken over de grens (met Vlaanderen) is kansrijk, maar op sommige thema's, zoals wonen, wordt ZV aan de andere kant van de grens nog niet serieus als kansgebied gezien.
- ▶ Afweging: moeten we eerst per gemeente bepalen wat we willen op gebied van BW en daarna om de tafel of is het beter om vanaf begin samen te bepalen wat je wilt voor de regio?
- ▶ Samenwerken moet een middel zijn, geen doel op zich.
- ▶ Soms is leiderschap nodig om voor het maken van een visie en duidelijke keuzes.
- ▶ In goede samenwerking is ook diversiteit van skills nodig: is er genoeg diversiteit van skills in de samenwerkende organisaties in ZV?
- ▶ Hoe stem je alle lopende plannen en visies die in ZV actief zijn met elkaar af?

DEELNEMERS

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Planbureau voor de Leefomgeving

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

HET **pon** | **telos**

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Provincie
Zeeland

provincie **Overijssel**

HZ KENNISCENTRUM
ZEEUWSE SAMENLEVING

gemeente **hulst**

Gemeente
Terneuzen

gemeente **SLUIS**